

291. Nowe stanowiska rzadko i lokalnie występujących w Polsce gatunków motyli z rodziny *Geometridae* (*Lepidoptera*)

New records of rare and locally occurring geometrids (*Lepidoptera: Geometridae*) from Poland

KEY WORDS: *Lepidoptera, Geometridae*, rare species, new records, Poland.

Lomaspilis opis (BUTL.)

– Puszcza Białowieska, Topiło (UTM: FD94), 24–26 V 2000, 7 exx. zwabiono do światła.

Gatunek znany zaledwie z kilku stanowisk, głównie w północno-wschodniej Polsce. Jest to drugie stanowisko tego motyla w Puszczy Białowieskiej; poprzednio stwierdzony był w północno-wschodniej części Puszczy. Zapewne na jej terenie występuje lokalnie, lecz jest szeroko rozsiadany.

Artiora evonymaria (DEN. et SCHIFF.)

– Poznań Dębina (XU20); Poznań Marcekin (XU21); Poznań Kobylepole (XU30); Żabinko (XT28); Puszczykowo (XT29); 3/VIII – 1/IX 1992 – 1999, pojedyncze osobniki odłowiono do światła; 3/V – 2/VI, kilka exx. gąsienic żerujących na *Evonymus europae* L.

Gatunek występuje bardzo lokalnie w południowej i zachodniej Polsce, w rejonie Poznania osiąga najdalej na północ wysunięte stanowiska w środkowej Europie.

Ascotis selenaria (DEN. et SCHIFF.)

– Dąbrowa Lubska (VT94), 19 VIII 1996, 5 exx. odłowiono do światła.

– Bielinek nad Odrą (VU46), 16 VII 1994 - 1 ex., 8 VII 1995 - 1 ex., do światła.

Gatunek spotykany jest bardzo lokalnie w południowej i środkowej części kraju oraz w okolicach Poznania. W Bieliniku podczas obserwacji prowadzonych w latach 1972 – 1984 motyl ten nie był obserwowany. Prawdopodobnie zasiedlił ten rejon w okresie późniejszym, przemieszczając się doliną Odry i zajmując stanowiska najbardziej na północ położone w Środkowej Europie.

Theria rupicaprararia (DEN. et SCHIFF.)

– Murowana Goślina (XU32), 27 II 2000, 7♂♂ i 1♀, o zmierzchu w śródpolnych skupiskach *Prunus spinosa* L.

– Miedzianka ad Kielce (DB64), 24 i 26 II 1999, 2♂♂ ex larva.

Gatunek po raz pierwszy stwierdzony w woj. Świętokrzyskim, a stanowisko w Murowanej Goślinie jest trzecim w Wielkopolsce. Zapewne *T. rupicaprararia* jest w Polsce znacznie bardziej rozprzestrzeniony, aniżeli wynika to z danych literaturowych. Jednakże obserwacje tego gatunku są bardzo utrudnione z uwagi na wczesnowiosenny okres pojawu imago i często panujące w tym czasie mało sprzyjające warunki pogodowe.

Chlorissa cloraria (HBN.)

– Bolechowo ad Murowana Goślina (XU32), 28 VI 1997, 1 ex. złowiono do światła.

Gatunek podawany z nielicznych stanowisk w południowej części Polski; nowy dla Wielkopolski.

Melanthia procellata (DEN. et SCHIFF.)

– Gorzyń ad Międzychód (WU63), 29 V 1999, 2 exx. złowiono do światła,

– Tatry – Dolina Strażyska, Ścieżka Pod Regłami (DV15), 10–11 VI 2000, 4 exx., do światła.

Gatunek znany w Polsce z nielicznych stanowisk w zachodniej, południowej i środkowej części kraju. W ostatnich dwóch dekadach lat kolonizuje nowe tereny. W reglu dolnym Tatr dotychczas nie był stwierdzony, pomimo prowadzonych tu od wielu dziesiątków lat wnikliwych obserwacji.

Rheumaptera hastata (L.)

– Puszcza Białowieska, rezerwat „Michnówka” (FD94), 23 i 25 V 2000, obserwowano kilkanaście osobników latających w dzień.

Gatunek występujący lokalnie w Polsce, związany z torfowiskami wysokimi i borami bagiennym. Dotychczas stwierdzony był w północno-wschodniej części Puszczy Białowieskiej, w rezerwacie „Głuszczyce”.

Perizoma sagittata (F.)

– Biedrusko ad Poznań (XU32), 22 VI 1997, 1 ex. odłowiono przy świetle.

Gatunek spotykany w Polsce bardzo lokalnie na niżu i pogórzu. W Wielkopolsce jest to pierwsza obserwacja tego motyla po 1945 roku.

Eupithecia inturbata (HBN.)

– Przełęcz Łądecka (XR38), 14–17 VIII 1999 - 14 exx., spoczywające w dzień na pniach *Acer platanoides* L.

Gatunek występuje w Polsce bardzo lokalnie, znany zaledwie z kilku stanowisk w zachodniej części kraju i z Puszczy Białowieskiej.

Eupithecia valerianata (HBN.)

– Puszcza Białowieska, Topiło (FD94), 25–26 V 2000 - 4 exx., do światła.

Gatunek spotykany jest w Polsce lokalnie, na rozproszonych stanowiskach. Dotychczas nie był wykazany z Puszczy Białowieskiej.

Eupithecia selinata H.-S.

– Bolechowo ad Poznań (XU32); Poznań Kobylepole (XU30); 2/VI – 2/VII 1992 – 2000, kilka exx., do światła.

Gatunek rozsiadłony w Polsce bardzo lokalnie, nowy dla Wielkopolski.

Eupithecia cauchiata (DUP.)

– Wyspa Uznam, Świnoujście (VV47), 12 VIII 1998, 2 exx. gąsienic żerujących na *Solidago virgaurea* L.; 19 VI 2000 - 1 ex., do światła.

– Puszcza Białowieska, Topiło (FD94), 23 i 25 V 2000 - 2 exx., do światła.

– Mielnik ad Siemiatycze (FD30), 20 V 2000 - 5 exx., do światła.

W Polsce należy do bardzo rzadko spotykanych gatunków *Macrolepidoptera* i znany jest zaledwie z kilku stanowisk na niżu i pogórzu. Z Pomorza Zachodniego wykazany w okresie historycznym. W województwie podlaskim dotychczas nie był obserwowany.

Eupithecia abbreviata STEPH.

– Poznań Kobylepole (XU30), 30 V 1998 - 1 ex., 1 V 2000 - 1 ex., do światła.

Gatunek znany z rozproszonych stanowisk w zachodniej i środkowej części kraju oraz z Puszczy Białowieskiej; nowy dla Wielkopolski.

Gymnoscelis rufifasciata (HAW.)

– Poznań Sołacz (XU31), 28 VII 1999 - 1 ex., 2 VIII 1999 - 1 ex., 3 VII 2000 - 1 ex., 22 VIII 2000 - 1 ex., do światła; Poznań Kobylepole (XU30), 3 VIII 1999 - 2 exx., 26 IV 2000 - 2 exx., 20 VIII 2000 - 1 ex., 28 VIII 2000 - 1 ex., do światła.

Gatunek znany w Polsce z nielicznych stanowisk w zachodniej części kraju oraz z województwa pomorskiego; nowy dla Wielkopolski. Niewątpliwie *G. rufifasciata* dopiero w ostatnich latach zasiedlił środkową Wielkopolskę, bowiem w poprzednich latach, pomimo intensywnych badań, gatunek nie był stwierdzony na wymienionych stanowiskach.

Wszystkie obserwacje oraz oznaczenia dokonane zostały przez autora.